

PRONUNȚAREA UNEI HOTĂRÂRI PREALABILE PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT – CONDIȚII DE ADMISIBILITATE

Daniel GRĂDINARU

Abstract

If a judicial panel makes a referral to the High Court of Cassation and Justice for a preliminary ruling to settle legal issues, it shall observe the admissibility requirements provided by article 475 of the Criminal procedure code.

Thus, it shall be a judicial panel of the High Court of Cassation and Justice, the courts of appeals or tribunals, entrusted with the settlement of a case as a court of last resort; the legal issue that needs to be clarified must rise a real problem of interpretation and necessary for the settlement on the merits of the respective case; the High Court of Cassation and Justice has not issued any decision in a preliminary ruling procedure or in an appeal in the interest of the law and which is not the subject of a pending appeal in the interest of the law.

Keywords: *preliminary ruling; admissibility requirements; judicial panel; legal issues*

I. Aspecte introductive

În îndeplinirea rolului său constituțional de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii, Înalta Curte de Casație și Justiție dispune, potrivit actualului Cod de procedură penală, de un nou mecanism, respectiv *pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, alături de cel existent și în Codul de procedură penală anterior – *recursul în interesul legii*.

Rațiunea acestei instituții este una similară celei a recursului în interesul legii, prima operând însă *a priori*, în timp ce ultima reprezintă un remediu *a posteriori* pentru unificarea practicii judiciare¹.

Deși, prin cele două instituții amintite se urmărește același scop, anume de a se asigura o jurisprudență unitară la nivelul tuturor instanțelor din țară, ambele fiind în competența exclusivă a instanței supreme, procedura care le reglementează este diferită.

Astfel, se prevăd titulari diferiți ai dreptului de a sesiza instanța supremă, cazuri speciale în care pot fi promovate, un mod particular de alcătuire a comple-

---

¹ C. Ghigheci, *Codul de procedură penală comentat*, ediția a 3-a revizuită și adăugită, coord. N. Volonciu și A.S. Uzlău, Ed. Hamangiu, București 2017, p. 1360.

telor care le soluționează, diferențe existând și în ceea ce privește efectele deciziilor pronunțate.

Relevante sub aspectul temei expuse sunt în principal dispozițiile art. 475 C. pr. pen., dar, într-o măsură, și cele ale art. 476 alin. (2) C. pr. pen.

Astfel, potrivit art. 475 alin. (1) C. pr. pen., *dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al unei curți de apel sau tribunal, ce a fost învestit să soluționeze o cauză în ultimă instanță, constată că există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, va putea solicita instanței supreme să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept, în măsura în care Înalta Curte nu a statuat anterior asupra acelei chestiuni printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.*

Mecanismul hotărârii prealabile instituie un veritabil dialog judiciar între instanța supremă și celelalte instanțe judecătorești care are drept scop prevenirea apariției interpretărilor divergente, care ulterior ar fi impus pronunțarea unui recurs în interesul legii.²

Sub aspectul condițiilor de formă, sesizarea se face întotdeauna printr-o *încheiere* care nu este supusă niciunei căi de atac. În încheierea de sesizare a Înaltei Curți trebuie să se menționeze *motivoale* care susțin admisibilitatea sesizării, precum și *punctul de vedere* al completului de judecată și al părților [art. 476 alin. (1) C. pr. pen.].

Din dispozițiile amintite, rezultă condițiile privitoare la "*instanța*" care poate formula o astfel de sesizare, *chestiunea de drept* a cărei rezolvare se cere prin hotărârea prealabilă și condiția negativă ca *instanța supremă să nu se fi pronunțat anterior* cu privire la chestiunea de drept printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii.

Nu în ultimul rând, sesizarea trebuie verificată și sub aspect formal, respectiv ca aceasta să fie făcută printr-o *încheiere* care să aibă conținutul prevăzut de lege³.

II. Condițiile de admisibilitate

A. Instanța de trimitere

În legătură cu problema de a ști cine poate declanșa o astfel de procedură, prin sesizare instanței supreme, lucrurile par a fi clare, întrucât legiuitorul a enumerat instanțele care o pot face, enumerare ce are caracter limitativ. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 475 C. pr. pen., sesizarea într-o astfel de procedură o poate face un

---

² I. Nedelcu și V. Constantinescu, *Codul de procedură penală, comentariu pe articole*, ediția 2, coord. M. Udrioiu, Ed. C.H. Beck, București 2017, p. 1870.

³ Sub aceste aspect pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție - www.scj.ro - este publicat Ghidul cuprinzând informațiile necesare pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

complet al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalelor, investit cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță.

O *primă întrebare* care s-a pus a fost dacă enumerare aceasta are caracter limitativ, iar răspunsul a fost afirmativ. Astfel, deși există o procedură în care și judecătorii judecă în ultimă instanță în materie penală, acestea nu pot sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție pentru declanșarea unei astfel de procedurii⁴. Prin decizia nr. 23/2016⁵ a fost respinsă ca inadmisibilă sesizarea formulată de judecătore prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a unei chestiuni de drept, constatând că nu este îndeplinit una dintre condițiile prevăzute în dispozițiile art. 475 C. pr. pen. Astfel, completul investit a reținut că din redactarea acestui text „*reiese că un complet de judecată al unei judecătore nu poate sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în scopul pronunțării unei hotărâri prealabile, chiar dacă respectiva cauză se judecă în ultimă instanță la judecătore*”.

O a doua chestiune vizează noțiunea de instanță, în sensul de *complet de judecată* sau *judecător* (de drepturi și libertăți ori de cameră preliminară), care poate sesiza Înalta Curtea în această procedură. În dispozițiile art. 475 C. pr. pen. se face referire la „complet de judecată... investit cu soluționarea cauzei”. Din modul de redactare, ar reieși că numai un complet de judecată care soluționează în fond o cauză ar putea să facă o astfel de sesizare, fiind exclus ca un judecător de drepturi și libertăți sau de cameră preliminară să o poată face.

Consider că, în pofida formulării legiuitorului, și un judecător de drepturi și libertăți sau de cameră preliminară ar putea formula o asemenea sesizare, neexistând nicio justificare pentru limitarea acestui instrument la judecata în fond a unei cauze, finalitatea acestei proceduri fiind asigurarea unei interpretări unitare a legii indiferent în ce fază se află cauza. Această interpretare se impune cu atât mai mult având în vedere faptul că unele probleme de drept susceptibile de a genera interpretări diferite pot apărea numai în procedurile desfășurate în fața judecătorului de drepturi și libertăți sau de cameră preliminară.

Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat în jurisprudența sa că și *judecătorul de drepturi și libertăți* poate formula o astfel de sesizare. Astfel, prin decizia nr. 24/2014⁶, completul competent într-o astfel de procedură a considerat ca fiind îndeplinită această condiție de admisibilitate, atunci când a fost sesizată de judecătorul de drepturi și libertăți de la curtea de apel, investit să soluționeze contestația împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți de la tribunal (în același sens este și decizia nr. 17/2014⁷).

---

⁴ Spre exemplu, procedurile reglementate în Legea nr. 254/2013, publicată în M. Of. nr. 514 din 14 august 2013.

⁵ Publicată în M. Of. nr. 1003 din 4 decembrie 2012.

⁶ Publicată în M. Of. nr. 823 din 11 noiembrie 2014.

⁷ Publicată în M. Of. nr. 691 din 22 septembrie 2014.

Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de *judcătorul de cameră preliminară* pentru acest motiv.

Spre exemplu, într-o cauză⁸, Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat că este îndeplinită prima condiția prevăzută de dispozițiile art. 475 C. pr. pen., referitoare la existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultima instanță, deși sesizarea era formulată de către judecătorul de cameră preliminară al unei curți de apel investit cu soluționarea contestației declarate de inculpat împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară de la tribunal a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecării cu privire la inculpați. În același sens s-a mai pronunțat Înalta Curte și în alte cauze similare, respectiv în procedura de cameră preliminară, prin deciziile nr. 14/2017⁹, nr. 19/2017¹⁰ sau nr. 2/2018¹¹.

De asemenea, s-a considerat ca fiind admisibilă sesizarea din aceeași perspectivă și atunci când instanța de trimitere este *judcătorul de cameră preliminară investit în alte proceduri date în competențe sa*. Spre exemplu, prin decizia nr. 11/2018¹² s-a apreciat ca fiind îndeplinită această condiție, sesizarea fiind făcută de judecătorul de cameră preliminară investit cu soluționarea unei cereri formulate de parchet, vizând constatarea legalității și temeiniciei ordonanței procurorului și *confirmarea dispoziției de renunțare la urmărirea penală conform dispozițiilor art. 318 C. pr. pen.* Similar, prin decizia nr. 16/2017¹³, Înalta Curte a considerat îndeplinită condiția analizată într-o cauză în care judecătorul de cameră preliminară de la tribunal fusese investit cu soluționarea contestației declarate de intimat împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară de la judecătoria, *privitoare la confiscarea unor bunuri la sesizarea procurorului conform dispozițiilor art. 549¹ C. pr. pen.*

B. Chestiunea de drept

Referitor la sintagma „chestiune de drept”, în practica instanței supreme s-au pus mai multe probleme.

Una dintre acestea a pornit de la formularea din cuprinsul art. 475 C. pr. pen., conform căruia, sesizarea într-o astfel de procedură trebuie să vizeze o chestiune de a cărei lămurire depinde soluționarea *pe fond* a cauzei.

Trebuie menționat în legătură cu această condiție că, inițial, în forma publicată la momentul adoptării Codului de procedură penală (2010), nu era prevăzută.

---

⁸ Dosar nr. 2458/2016 în care s-a pronunțat decizia nr. 22/2016, publicată în M. Of. nr. 1057 din 28 decembrie 2016.

⁹ Publicată în M. Of. nr. 488 din 28 iunie 2017.

¹⁰ Publicată în M. Of. nr. 494 din 29 iunie 2017.

¹¹ Publicată în M. Of. nr. 307 din 5 mai 2018.

¹² Publicată în M. Of. nr. 907 din 29 octombrie 2018.

¹³ Publicată în M. Of. nr. 439 din 13 iunie 2017.

Ulterior însă, prin art. 102 pct. 284 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, s-a reconfigurat art. 475 ce reglementează condițiile de admisibilitate a sesizării formulate în vederea pronunțării de către instanța supremă a unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, introducând sintagma „pe fond”.

Față de modificarea legislativă survenită, s-ar fi putut susține că problema ce poate constitui obiectul unei astfel de sesizări ar putea fi generată numai de interpretarea unei norme de drept substanțial.

Această condiție nu exclude însă problemele de drept procesual, ci subordonează atât problemele de drept penal substanțial, cât și problemele de drept procesual necesității existenței unei relații de dependență între lămurirea problemei de drept și soluționarea pe fond a cauzei. În jurisprudența completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin acesta se înțelege că soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să producă efecte concrete asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.

Astfel, prin decizia nr. 11/2014¹⁴, s-a statuat că prin *problemă de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei trebuie să se înțeleagă dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă, și nu rezolvarea unei cereri incidentale invocate pe parcursul judecării cauzei în ultimă instanță*.

Totodată, prin decizia nr. 23/2014¹⁵ s-a subliniat că *„această condiție de admisibilitate, prin referirea explicită la soluționarea «pe fond» a cauzei, impune ca dezlegarea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării să fie determinantă pentru rezolvarea acțiunii penale sau a acțiunii civile în procesul penal*”. (aceleași considerente sunt preluate și în decizia nr. 20/2017¹⁶).

Prin decizia nr. 9/2019¹⁷ însă, s-a reținut că, *în ceea ce privește condiția privind legătura cu soluționarea cauzei a chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, Înalta Curte apreciază că nu este îndeplinită, interpretarea dată de instanța supremă neavând consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei. Or, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția ce urmează a fi dată de instanța de trimitere trebuie să existe o relație de dependență, în sensul că decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție să producă un efect concret asupra cauzei penale aflate în soluționare pe rolul instanței în ultim grad de jurisdicție. În această cauză chestiunea de drept viza înțelesul noțiunii de faptă folosit în dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) teza a II-a C. pr. pen., respectiv dacă se referă și doar la un act material din cuprinsul unei infracțiuni continuate, în condițiile în care instanța de fond se pronunțase asupra tuturor actelor și faptelor ce făceau obiectul judecării*.

¹⁴ Publicată în M. Of. nr. 503 din 7 iulie 2014.

¹⁵ Publicată în M. Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014.

¹⁶ Publicată în M. Of. nr. 542 din 10 iulie 2017.

¹⁷ Publicată în M. Of. nr. 452 din 17 aprilie 2019.

Pe de altă parte însă, prin decizia nr. 3/2019¹⁸, care privește dispozițiile art. 67 alin. (3) și 88⁸ alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privitor la procurorul competent să participe la soluționarea anumitor tipuri de cauze, s-a considerat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate. *Astfel, s-a considerat că procurorul competent să participe la ședințele de judecată reprezintă o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât nulitatea absolută determinată de neparticiparea procurorului competent se răsfrânge asupra hotărârilor judecătorești prin care se soluționează fondul cauzei.*

Din condiția privitoare la existența unei relații de dependență între lămurirea unei chestiuni de drept și soluționarea pe fond a cauzei a derivat, conform jurisprudenței completului competent în această materie, și condiția privind existența unei *veritabile chestiuni de drept*, aceasta trebuind să vizeze unele *dispoziții legale neclare sau complexe, care generează dificultăți de interpretare.*

Sub acest aspect, sunt relevante unele considerente ale deciziei nr. 2/2018, prin care s-a statuat că, din perspectiva cerințelor de admisibilitate, sesizarea, conform art. 475 C. pr. pen., trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate. De asemenea, s-a reținut că, în cauza respectivă (n.n. cauza la care s-a făcut trimitere), o simplă lectură a textelor legale a căror interpretare se solicită este suficientă pentru a înțelege voința legiuitorului, o intervenție din partea instanței supreme nefiind necesară.

În analiza cerinței de admisibilitate, s-a reținut că deși dispozițiile legale care reglementează chestiunea de drept cu care a fost sesizat Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală ar putea părea neclare, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că jurisprudența și doctrina în materie oferă suficiente repere privind modalitatea de aplicare a dispozițiilor legale în discuție, pe baza cărora instanța de trimitere ar putea să aprecieze asupra situației concrete cu judecarea căreia a fost investită.

O altă condiție privitoare la chestiunea de drept ce face obiectul sesizării, se referă la *rezolvarea de principiu a chestiuni*, fiind exclusă rezolvarea concretă a cauzei. Spre exemplu, prin decizia nr. 14/2016¹⁹ *Înalta Curte a constatat, față de modul în care a fost formulată întrebarea de către instanța de trimitere, că nu sunt îndeplinite condițiile*

¹⁸ Publicată în M. Of. nr. 526 din 27 iunie 2019.

¹⁹ Publicată în M. Of. nr. 460 din 21 iunie 2016.

de admisibilitate a sesizării, întrucât ceea ce se solicită în procedura prevăzută de art. 475 și urm. C. pr. pen. nu este dezlegarea cu valoare de principiu a unei chestiuni de drept, respectiv interpretarea unor dispoziții legale în abstracto, ci rezolvarea cauzei cu care tribunalul a fost investit, pe baza tuturor datelor și elementelor din dosar. De asemenea, prin decizia nr. 27/2017²⁰, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de normele procesual penale pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile atunci când întrebarea formulată a depășit cadrul unei interpretări în abstracto a dispozițiilor legale. (...) Sesizarea trebuie să vizeze exclusiv probleme de interpretare a legii, și nu elemente particulare ale cauzei deduse judecății; pentru a constitui o problemă de drept, premisa de la care se pornește în întrebarea ce formează obiectul sesizării trebuie să își găsească izvorul în dispozițiile legale, și nu într-o stare de fapt, aplicarea legii la situația de fapt, astfel cum aceasta a fost stabilită prin probatoriul administrat, fiind atributul exclusiv al instanței investite cu soluționarea cauzei. Or, față de modalitatea formulării celor două întrebări de către instanța de trimitere, care combină elemente de fapt și de drept sau care vizează particularitățile cauzei (...), Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că, în realitate, nu se solicită interpretarea unor dispoziții legale în abstracto, ci o rezolvare a fondului cauzei (...) raportat la elemente de fapt din dosar, astfel că nu este îndeplinită condiția restrictivă de admisibilitate prevăzută de art. 475 C. pr. pen. ce vizează dezlegarea cu valoare de principiu a unei chestiuni de drept.

C. Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să nu fi statuat asupra chestiunii de drept printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii, iar chestiunea de drept să nu formeze nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În jurisprudența completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, condiția presupune ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat, prin dispozitivul și considerentele ori prin considerentele unei hotărâri prealabile anterioare sau ale unei decizii în interesul legii anterioare asupra chestiunii de drept.

În acest sens, prin decizia nr. 18/2018²¹, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că îndeplinirea acestei condiții se analizează nu numai prin raportare la hotărâri prin care să se fi statuat în mod explicit asupra problemei de drept ridicate de instanța de trimitere, ci și pe baza considerentelor unei asemenea decizii, dacă aceasta oferă elemente suficiente care să conducă la dezlegarea problemei de drept invocate. În speță, deși chestiunea de drept ridicată prin intermediul sesizării în cauză nu a mai fost examinată, iar Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat în mod explicit asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs

²⁰ Publicată în M. Of. nr. 65 din 12 decembrie 2017.

²¹ Publicată în M. Of. nr. 73 din 30 ianuarie 2019.

de soluționare, s-a apreciat că nu este necesară intervenția instanței supreme, fiind deja pronunțată o decizie anterioară în aceeași procedură, care prezintă criteriile pe baza cărora instanța de trimitere poate stabili încadrarea juridică ce se impune a fi dată faptelor cu judecarea cărora a fost investită.

Totodată, prin decizia nr. 17/2017²², Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că deși nu există o hotărâre prealabilă sau o decizie pronunțată într-un recurs în interesul legii prin care să se fi statuat explicit asupra chestiunii de drept ridicate de instanța de trimitere, dezlegarea acesteia rezultă în mod implicit dintr-o astfel de decizie, pronunțată anterior de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

S-a mai reținut că atât soluția, cât și considerentele deciziei nr. 13/2011²³ își păstrează valabilitatea și în condițiile noului Cod de procedură penală, fiind pe deplin aplicabile *mutatis mutandis* și cauza în care s-a făcut sesizarea.

D. Condițiile de formă ale sesizării

În ceea ce privește *hotărârea* instanței, am arătat că sesizarea trebuie să fie făcută printr-o *încheiere intermediară*, prin care se poate dispune și suspendarea cauzei. Sesizarea completului competent în această materie printr-un alt tip de hotărâre ar atrage inadmisibilitatea, întrucât nu este compatibilă cu o astfel de procedură.

Deși în materie penală nu au fost cazuri în care instanța supremă să fi fost sesizată prin alt tip de hotărâre, în materie civilă, printr-o decizie recentă²⁴, instanța de trimitere a dispus sesizare prin decizia prin care a soluționat apelul. În această situație, completul competent al Înaltei Curți a respins ca inadmisibilă sesizare astfel formulată. Consider că o astfel de soluție s-ar impune și dacă în materie penală completul competent pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ar fi sesizată printr-un alt tip de hotărâre.

Privitor la condiția impusă de lege, ca în încheiere să se regăsească *motivele care susțin admisibilitatea*, precum și *punctul de vedere al completului și al părților*, apreciez că lipsa acestor nu ar putea atrage *de plano* inadmisibilitatea sesizării.

E. Chestiunea noutății problemei de drept

În final, se impune precizarea că, spre deosebire de reglementarea din Codul de procedură civilă, dispozițiile art. 475 C. pr. pen. nu prevăd condiția privind *noutatea* chestiunii de drept.

²² Publicată în M. of. nr. 495 din 29 iunie 2017.

²³ Publicată în M. Of. nr. 794 din 9 noiembrie 2011.

²⁴ Decizia nr. 29 din 3 iunie 2019, nepublicată.

Sigur că, deși formal în materie penală nu trebuie să fie analizată și această condiție, în realitate trebuie să fie o chestiune de drept relativ recentă, întrucât dacă nu ar avea un astfel de caracter și ar fi fost interpretată și aplicată diferit, cu siguranță ar fi generat o practică neunitară, situație în care ar putea fi folosit celălalt mecanism de unificare a practicii, respectiv promovarea unui recurs în interesul legii.

III. Concluzii

Procedura pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constituie o noutate pentru sistemul nostru de drept. Au fost formulate și rezerve legate de această procedură, care vizau în principal tergiversarea soluționării cauzelor în care au fost invocate, dar mai ales a unei atitudini de pasivitate manifestate de către judecătorii instanțelor de trimitere.

Din analiza cazuisticii Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, putem concluziona că în multe situații judecătorii au sesizat Înalta Curte când nu se impunea, declanșând acest mecanism în mod inutil.

Astfel, din datele statistice prezentate de Înalta Curte de casație și Justiție²⁵, rezultă că dacă în primii ani după intrarea în vigoare a Codului de procedură penală (2014 - 2015), numărul sesizărilor admise în această procedură depășește numărul celor respinse ca inadmisibile, fiind aproape dublu, în anii următori (2016-2017), numărul acestora a fost aproximativ egal, pentru ca în ultimii ani, numărul celor respinse să fie mai mare decât al celor admise²⁶.

---

²⁵ www.scj.ro.

²⁶ În **anul 2014** au fost 26 de sesizări: 18 admise, 8 respinse; în **anul 2015** au fost 33 de sesizări: 21 admise, 12 respinse; în **anul 2016** au fost 24 de sesizări: 11 admise, 12 respinse; în **anul 2017** au fost 28 de sesizări: 15 admise, 13 respinse; în **anul 2018** au fost 18 de sesizări: 7 admise, 11 respinse, iar în **anul 2019** (până la 1 iulie) au fost 13 de sesizări: 7 admise, 6 respinse.